

Hoofdkantoor ABN Amro aan Amsterdamse Zuidas.

FOTO: RAMON VAN FLYMEN VOOR HET FD

BANKEN

Nederlandse banken bezorgd over hun concurrentiekracht

➔ Belastingdruk en regelgeving drukken concurrentiekracht

➔ NVB wil hierover in gesprek met minister Wopke Hoekstra

➔ 'De belastingdruk voor banken zal dit jaar 50% stijgen'

Marcel de Boer
Amsterdam

Door de relatief hoge belastingdruk en strenge regelgeving wordt het voor Nederlandse banken steeds lastiger om voldoende concurrerend te blijven. Nederland kan daardoor de boot missen wanneer de consolidatie van de bancaire sector op gang komt. Dat zegt de Nederlandse Vereniging van Banken (NVB), die nog voor de parlementsverkiezingen op 17 maart in gesprek wil met minister Wopke Hoekstra (Financiën) over het ondernemers- en vestigingsklimaat.

'Ik mag hopen dat als de consolidatie begint de Nederlandse banken er een rol in zullen spelen, waarbij hun hoofdkantoren wel in Nederland zullen blijven staan', aldus NVB-voorzitter Chris Buijink gisteren in aanloop naar het jaarlijkse Nieuwjaarsevenement, dat deze keer online wordt gehouden.

De lobbyist vreest dat banken eerder prooi dan jager zullen zijn. De korte lijnen tussen Den Haag en de banken, die tijdens de aanpak van coronacrisis zo belangrijk bleken te zijn en die ervoor gezorgd hebben dat de kredietverlening op peil is gebleven, zouden in gevaar kunnen komen als hoofdkantoren in het buitenland komen te staan. Bovendien zouden het begrip en de steun van de parels van het Nederlandse bedrijfsleven erdoor verminderen.

Volgens Buijink is het ondernemersklimaat voor banken afgelopen jaar verder verslech-

terd. Vorig jaar maakte hij in zijn nieuwjaars-toespraak al een punt van de fors gestegen belastingdruk voor de sector. 'Maar in plaats dat dit minder is geworden, is de druk nog wat opgevoerd.' Naar schatting betalen ze in 2021 bij elkaar €675 mln, 50% meer dan vorig jaar.

Voor Nederlandse banken ligt de effectieve belastingdruk beduidend hoger dan voor multinationals en het doorsnee bedrijfsleven, niet in de laatste plaats door de bankentaks die na de kredietcrisis is ingesteld in afwachting van mechanismen voor omvallende banken in de hele muntunie. De financiering van die vangnetten hebben de banken zelf moeten doen en dat betekende in feite dat ze met dubbele lasten werden geconfronteerd. Dat is vervelend voor een sector die vanwege de lage rente toch al te maken heeft met een structureel dalende winstgevendheid.

Tegelijkertijd constateert Buijink dat het vestigingsklimaat nodig verbeterd moet worden. De Brexit illustreert hoe onaantrekkelijk Nederland is voor buitenlandse spelers. Frankfurt en Parijs hebben vrijwel alle banken naar zich toe weten te trekken die naar het continent zijn gekomen om in Europa zaken te kunnen blijven doen.

De vermogensbeheerders zijn naar Dublin en Luxemburg gegaan. Amsterdam heeft slechts de handelsplatforms binnengesleept, maar veel werkgelegenheid heeft dat niet opgeleverd. Het strenge Nederlandse bonusplafond voor bankiers zat te veel in de weg, zeggen waarnemers. Hier geldt een plafond van 20% van het basissalaris, terwijl dat elders in Europa op 100% ligt.

Volgens Buijink gaan alle lasten — hij spreekt van een 'onevenredige' druk — ten koste van de investeringen die nodig zijn om de dienstverlening en de poortwachtersfunctie op niveau te brengen en te houden. Ook de noodzakelijke transitie naar een veel duurzamere economie wil de sector graag ter hand nemen, maar daarvoor is een gezonde winstgevendheid wel een vereiste.

Elders in Europa staan de resultaten van banken ook onder stevige druk. Om die reden maakt de ECB zich sterk voor consolidatie, die inmiddels in Spanje en Italië op gang lijkt te komen. Het wachten is op grensoverschrijdende fusies en overnames. Recentelijk stelden Deutsche Bank en ook Franse banken daarin een rol te willen spelen, aldus Buijink.

NVB vreest dat de banken in Nederland eerder prooi dan jager zullen worden in consolidatieslag